

అన్న కున్నమ్

గోండ కూబం-ప్రపు రష్ట

తెలుగు అధువైదం-సుఖీత్

మాత్రాదినం

అశ్వీ చుసెస్సి

(ఒక వీధి, ఒక నుహ్, ఒక ప్రప్తి, ఒక సూజుతో)

గోటిం ముఖం-ప్రప్తి రణ్ణ

తెఱసు అములుదం-మహిళ

‘పప్పు, జల్లి ఆనా’ ('నాన్నా, త్వరగా వచ్చేయి') అంటున్న చిన్నారి పిలుపు కోబ్రా కమాండో రాకేష్వర్ సింగ్ మస్టన్ చెవులలో పదే పదే వినపడుతోంది. ఆయన మావోయుస్సు గెరిల్లాల చేతులలో ఓ యుద్ధబంది. ఆయన పీ.ఎల్.జీ.వి. గెరిల్లాల కస్టడీలో, జనతన సర్కార్ ఆధీనంలో ఉన్నాడు. బీజీపుర్ జిల్లా జీరగూడ వర్డు 2021 ఎల్పిల్ తింపాడు జరిగిన గెరిల్లాల భారీ ప్రతిరాదిలో ఆయనను ప్రజా మిలీషియా కార్బూకర్లు అరెస్టు చేసి జనతన సర్కార్కు అప్పగించారు. ప్రతిక్షణం ట్రీగ్రీపై వేలుతో ఉన్న ఫలితంగానే ఆయన్ని తమ కస్టడీలోకి తీసుకోవడం ప్రజా మిలీషియాకు ప్రాణాలతో చెలగాటంగానే ఉండింది. ప్రజల సహకారం లేకుంటే ఆయన సజీవంగా బంది అయ్యేవాడా! చెప్పలేను.

ఆ భీకర సంగ్రామంలో ఆయన సోదర కోబ్రా కమాండోలతో పాటు వివిధ బలగాలకు చెందిన 28 మంది పోలీసు, కేంద్ర సాయుధ పోలీసు జవాన్లు మృతి చెందారు. మరో 35 మంది వరకు గాయపడిసారు. ‘యుద్ధంలో జయమే కలుగుతుందనీ గర్వపడకూడదు. మిమ్మిల్ని మీరు రక్షించుకుంటూ యుద్ధం చేయాలి’ అనే నీతి రామాయణ కాలం నుండి నడుస్తోంది. కానీ రెండు వేల మంది సాయుధ బలగాలు తమ అధికారులు పంపడంతో అదవులను జల్లిద పట్టి చివరకు దెబ్బతిని ‘ఉట్టా ఫసాయా’ అనుకుంటూ కాలికి బుద్ది చెప్పారు. జీరగూడ యుద్ధ చర్యలో ఒక మహిళ సహ నల్గూరు గెరిల్లాలు అసువులు బాసారు. ఈ వార్త గెరిల్లాల చేర నుండి మస్టన్ విడుదల వరకు సామాజిక మార్యాపూలలో సైతం సర్వత్రా పెద్ద సంచలనం సృష్టించింది.

‘మురెఱ జల్లి ఛోడ్ దో, ఘుర్వాలే పరేషాన్పై’ ('సన్న త్వరగా వదలండి, మా ఇంటి వాళ్లు చాలా ఆందోళన వడుతున్నారు') అంటూ రాకేష్వర్ మస్టన్ పదే పదే గెరిల్లాలను కోరుతున్నాడు. ఆయనకు జముఖ్లోని తన కుటుంబం గురించే చింత. గెరిల్లాల నుండి విడుదలయ్యాక ఉద్దోగం ఉంటుందా, ఊరుతుందా అనేది కునుకు పట్టని ప్రత్యు. ఆయనకు అభ్యిన కమాండో శిక్షణ ఫలితంగా ప్రాణ భయంతో ఆయన గెరిల్లాలను నమ్మడం లేదు. దానితో బందిగా మారాక దాదాపు ఒక రోజున్నర వరకు ఆయన వాళ్ల ఇచ్చిన మంచి నీళ్లు సైతం ముట్టలేదు. అన్ని ప్రాయిల గెరిల్లా కమాండర్లు ఆయనకు తమ విష్వవ లక్ష్మీలు, ఉద్దేశ్యాలు చాలా ఓపికగానే వివరిస్తున్నారు.

యుద్ధ బైదీలతో మర్యాదగా వ్యవహరించాలనే విష్ణవ నియమాన్ని గెరిల్లాలు ఆక్షరాల పాటిస్తూ మన్మస్తతో మనలుకుంటున్నారు. క్రమంగా రెండో రోజు వరకు మన్మస్తకు విష్ణవ శిబిరం వాతావరణం బోధపడింది. గెరిల్లాల మంచితనం అర్థమవుతోంది. తనను వదలిపెడుతారన్న నమ్మకం కుదిరింది. క్షుద్రాధ తీర్పుకోసాగాడు. ఆయనకు మొదట తన ఇల్లు, పిల్లలు, కుటుంబం, ఉద్యోగం యావే తప్ప గెరిల్లాల చెపుతున్నది వాళ్ళ గొడవగానే అనిపించేది. కానీ, గెరిల్లాలు ప్రభుత్వం మధ్యవర్తులను పంపాలనీ తెలిపినపుడు మాత్రం ఆయన కళ్లు చెమ్మగిల్లాయి. మీడియా వారితో మాట్లాడాలన్నపుడు మాత్రం ఆయన ఎందుకో కానీ, చాలా జడుసుకున్నాడు. 20 గ్రామాల నుండి చేరిన వేలాది ప్రజల సమక్కణలో నిలబడి ఆయన వారినుద్దేశించి మాట్లాడింది బహుశా ఆయన జీవితంలో ఒక అవిస్మరణీయ ఘట్టంగా మిగిలిపోతుంది. కొంతమంది ప్రజలు ఆయన్ని వదలాల్సిన అవసరం లేదని తమ అభిప్రాయం చెప్పినప్పటికీ అధిక శాతం ప్రజలు క్షమించి వడలాలన్నారు. ప్రజాకోర్చు ప్రభుత్వ మధ్యవర్తులు వద్దులే ధర్మపాల సైని, తెల్లం బొరయ్య గార్డర్కు ఆయన్ని అప్పగించింది. ఆయన ఆ ప్రజాకోర్చుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ వారికి ఇచ్చిన హమీని నిలబెట్టుకుంటాడా! లేదా! చూడాల్సిందే.

‘ఉనికో’ జల్లీ చుడ్డపాపో, పైలట్ అభినందన జైసా జల్లీ చుడ్డపాపో మోదీ జీ’ మన్మస్త మల్లియ మీనూ హృదయ విదారకమైన రోదనలు మీడియా రోజూ వినిపించేది. కానీ ఆ ‘హిందూ హృదయ సాధ్మాట్’ మాత్రం వాటిని గమనించి ఉండడు. ప్రజలలో గెరిల్లాలను అప్రతిష్ట పాలు చేయడం, వారి ‘పాషణ’ హృదయాన్ని తెరకెక్కించడమే సంచలనాత్మక వార్తలంటా సిమ్ము చేసుకునే మీడియాకు కావాల్సింది. కానీ పాపం! మీనూ మన్మస్తకు మోదీ కౌటిల్యం తెలియదని ఆమె రోదనలే తెలుపుతున్నాయి.

2001 ఆక్షోబర్ 7 నాడు గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన మోదీ గత 20 సంవత్సరాలలో ప్రతి తడవ ఎన్నికలలో ముందరికన్నా అధికంగా అబద్ధాలు, దౌర్జన్యాలు, దుర్మాగ్దం, ఉన్నాదం, అక్రమాలు, అవినీతి, హత్యలు, అత్యాచారాలకు పాల్వడడంలో అందెవేసిన చేయి కావడంతోనే ఆ ‘హిందూ హృదయ సాధ్మాట్’ అధికారాన్ని త్రేవశం చేసుకోగలుగు తున్నాడనీ రాష్ట్రం నుండి కేంద్రానికి ఎగబాకాడనీ శ్రీమతి మన్మస్తకు చెప్పే సందర్భం కాదిది. దేశ ప్రధానీ వదవీ కోసం పుల్వామా దాడి ఎంత నాటకీయంగా జరిగిందో, అంతకన్నా నాటకీయంగా అభినందన అరెస్టు, విడుదల జరిగిపోయాయి అనేది ఓటర్లకు తెలువనంతకాలం మోదీ చాటక్యనీతి వర్ధిల్లతుంది. మన్మస్త విదుదలకు ఎవరి విజ్ఞాపలు వెలువడకముదే గెరిల్లాలు ఆయన్ని సురక్షితంగా వదిలేస్తామని ప్రకటించేశారు.

ప్రపంచ తల్లుల దినం సందర్భంగా శ్రీమతి మీనూ మన్మస్తకు నేను ఇక్కడ ఒక విషయం సృష్టం చేయడలచుకున్నాను.

మీనూ, నీవు ఒక పాపకు తల్లివి. ఒక ఇల్లాలివి. ఆయన గెరిల్లాల అదుపులో ఉన్నపుడు ఏ

పొచియన్ కార్యస్ అవసరం లేకుండానే, నీ భర్త మన్స్ యోగక్షేమాలు నీకు వెంట వెంట గెరిల్లాలు తెలుపుతూ వచ్చారు. సామాజిక మధ్యమాల పుణ్యమా అంటూ ఏ దాపరికం లేకుండా ఆ వార్త నీ వరకు క్షణ క్షణం ఉత్సంగ భరితమైన క్షణాలలో నీకు చేరి నిన్ను ఓదార్పి ఉండాలి. అయిన మీర ప్రజా కోర్టులో మీ చట్టాల ప్రకారం సీఆర్ఎఫ్ నీ 307 సహ అనేక ఆరోపణలు వచ్చాయి. కోరోనా వాహకులుగా అడవులలో, ఆదివాసీ గూడాలలో గస్తే చేయడం జతనన సరాక్ష నియమాల ప్రకారం పోలీసుల అతి పెద్ద నేరం. అయినప్పటికీ, యుద్ధ బంది కావడంతో నీ భర్తను విచారించి వదిలారు.

కానీ, సోదరీ, జీరగూడ రణభూమిలో (కిల్మింగ్ జోన్) ప్రాణభీతితో పారిపోయిన అనేక వందల సోదర భాకీ కమాండోలు వదిలివెళ్లిన మృత జవాన్ల శవాలు మాత్రం అక్కడే అత్యంత దైన్యంగా రోజంతా పడున్నాయి. ఏ దిక్కులేని స్థితిలో వాటిని ఊరి పందులూ, కుక్కలూ హీక్కు తిన్నాయి. భాకీల శవాలకు ఆ గతి పట్టడానికి కారణం ప్రభుత్వ నిర్మల వైఖరి తప్ప మరేం కాదు. దాదాపు 24 గంటలకు పైగా వాటిని ఏ ప్రభుత్వ, పోలీసు ఉన్నతాధికారి పట్టించుకోలేదు. మానవత్వంతో స్థానిక మూలవాసీ ప్రజల మనసులు తన్నడినా వాటి చెంతకు చేరదానికి వారు సాహసించలేదు. ఆ పనే చేస్తే ఆ తెల్లారి బూర్జువా చట్టంతో వారికి ఎదురుయ్యే సవాలక్క సవాళ్లకు జవాబులు తెలియవనీ ఆ ఆదివాసీ జనాలు వాటి కాపలాకు సిద్ధ పడలేదు. గెరిల్లాలు స్వతంగా ఆ శవాలకు కాపు కాయడం అంటే వారు మరో దాడికి సిద్ధమవడమే. ఆ రిన్సు ఆ టైంలో తీసుకోవడం వారికి భావ్యం కాదు. అలాంటి దుస్థితిలో వృత్తిధర్మాన్ని పాటించని, సంవేదనారహిత పాత్రికేయ ప్రబుద్ధులు కొందరు దొరికిందే అదనుగా శవాలతో గెరిల్లాల దాఫీకం అంటూ వాస్తవాలతో సంబంధం లేని ‘స్యాసెస్పెషన్లో’ నాన్సెన్స్ వార్తలతో రంగంలోకి దిగారు. నిజానికి వారికి గెరిల్లాల విలువలు, సంస్కృతి తెలియవు. తెలిసినా వారికి అవి జీర్జం కావు. మా రావణ రాజును సంహరించిన మీ రాముడు ఆయనకు పరలోక హితం కోసం సంస్కరణలన్నీ చేయస్తా ‘ప్రాణాలున్నంత వరకే శత్రువ్యాలు, కానీ ప్రాణాలు పోయిం తరువాత కూడా ద్వేషాలెందుకు?’ అని చెప్పిన హితవు పోలీసు అధికారులు తెలుసుకుంటే మంచిదే.

మీనూ, ఈపాటికి నీవు నీ ప్రియ సహచరుడి ద్వారా ప్రజల పట్ల మా గెరిల్లాల వైఖరీ, వ్యవహరం, ఆయనకు అర్థమైన మేరకు మా ప్రజా రాజకీయాలు తెలుసుకొని ఉంటావు. పార్టివ శరీరాలతో ఎవరికి వైరం ఉండకూడదనే ఇంగిత జ్ఞానం, యుద్ధసీతి కడు హీన సంస్కృతికి అలవాటు పడుతున్న భాకీలకన్నా గెరిల్లాలకే ఎక్కువ తెలుసుననీ నీ కోఱా కమాండో భర్త నీకు చెప్పే ఉంటాడు. మీ రాకేశ్వర్ స్వభావం నాకు తెలియదు కానీ, మీ పైందవం స్త్రీలను ‘చంచల స్వభావులు, కృారులు, ఆలోచన లేని పనులు చేస్తారు’ అంటూ నిత్యం నిందిస్తునే ఉంటుంది. మా ఆదివాసీ మహిళలు ఇంకా పూర్తిగా ఆ హీన దశకు చేరుకోలేదు. మాకు కొంత స్వేచ్ఛ, స్వతంత్రం ఇంకా మిగిలి ఉన్నాయి. కశ్చీరీ మహిళల గురించి కూడ కొంత

ప్రజాస్వామికంగా ఆలోచిస్తారని ఎక్కడో చదివాను. కాబట్టి నువ్వు మరోసారి గట్టిగా రాకేశ్వర్కు ఆ కమాండో ఉద్దేశం వదులుకొమ్మని చెప్పు. ప్రజా కోర్టులో మా ప్రజలు కోరింది కూడ అదే! అలాగే, నువ్వు పీలైనమేరకు మృత జవాన్లల భార్యలకు, పిల్లలకు రణభూమిలో జరిగిన వాస్తవాలను తెలియజేస్తాపు కదూ!

మీనూ,

మే నెల రెండో ఆదివారం మాత్రాదినంగా జరుపుకుంటారనే సంప్రదాయం ఉందనే విషయం నీకు తెలుసో, లేదో నాకు తెలియదు. కానీ, ఈ సంవత్సరం అమ్మలదినం రోజు నీతో నీ పాప, రాకేశ్వర్తో ఆయన తల్లి అవధులు ఎవరుగని సంతోషంతో ఉంటారు. రాకేశ్వర్ విడుదల తరువాత మీరు మా పీ.ఎల్.జీ.ఎ. గెరిల్లాలకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. ధన్యవాదాలు. మీనూ, ఇక్కడే నీకు ఒక విషయం చెప్పునా! దండకారణ్యానికి, కశ్యేరానికి మధ్య ఉన్న ప్రజా పోరాట అనుబంధం రాకేశ్వర్ సింగ్ విడుదల విషయంలో ఒక బోనష్ పైంటులా పని చేసింది. కశ్యేరీ జాతి ప్రజలకు రాకేశ్వర్సింగ్ విడుదల ఒక విష్వవ సందేశాన్ని అందిస్తోందనే భావన కూడ కొంత పని చేసింది. ఇక నేను నీకు మానో, పుపులను పరిచయం చేస్తాను.

నీ ప్రియుడు గెరిల్లాల యుద్ధ బందీగా ఉన్న వారం రోజులకు ముందు మా ఆదివాసీ తల్లులు ఐదుగురు గర్జశోభానికి గురైనారు. ఒకరిద్దరు పిల్లలు అమ్మ లేని వారయ్యారు. గర్జశోభానికి గురైన వారిలో మా మానోదీదీ ఒకరు. వారిది హిచ్చామీ గోత్రం. ఆవిడకు తొమ్మిది మంది పిల్లలు. వారిది పేద కుటుంబం. కానీ, విష్వవోద్యమ ఫలితంగా ఇక్కడి వేలాది ఆదివాసీ కుటుంబాలకు సాగు భూములు లభ్యమైనట్టే మానోదీదీ వాళ్లకు దొరికాయి. ఆమె సంతానంలో రెండవవాడు మా పాటీ నాయకుడు రుషి. రుషి కష్టజీవి. ప్రాథమిక చదువు వదిలి పేద కుటుంబ పోషణలో అమ్మా నాన్నలతో భాగమయ్యాడు. వాళ్ల ఊళ్లో జనతన సర్కార్ అనేక ప్రజాపీత కార్యక్రమాలు చేసింది. సాగు భూములకు నీటి వసతి కల్పించడంతో మంచి పంటలు పండేవి. అనేక పేద కుటుంబాలు తమ కష్టంతో మధ్యతరగతికి ఎదిగినట్టు మానోదీదీ కుటుంబం ఆ స్థాయికి చేరింది. ఆ క్రమంలో రుషి విష్వవోద్యమంలో భాగమయ్యాడు.

గడ్చిరోలీ విష్వవోద్యమంలో భాగమైన రుషి భాస్కర్గా, పవన్గా ప్రజలకు సుపరిచయం. ఆయన జిల్లాలో పనిచేయని ప్రాంతం లేదు. ఆయనకు సెక్కురిటీ గార్డుగా నా కూతురు అస్సిత ఉండే. నా కూతురు 12 వరకు చదువుకుంది. ఆయన మా అస్సితను ప్రాణంలా చూసుకునేవాడు. మా ఆదివాసీ పేద పిల్లలలో ఆడపిల్లలు 12 వరకు చదువుకోవడం సాధారణ విషయం ఏమీ కాదు. ఆ తరువాత నా కూతురు చదువు మానోసి నా బాటలో విష్వవమార్గం పట్టింది. నాకు ముగ్గురు మగ పిల్లలూ ఉన్నారు. గడ్చిరోలీ సీ-60 కమాండోలు మార్చి 29నాడు కోట్రామెండ అడవిలో జరిగిన దాడిలో మా మానో దీదీ, నేనూ మా బిడ్డలను కోల్పోయాం. మాకు దూరమైన మా బిడ్డలను తలచుకొని ఈ సారి తల్లుల దినం నాడు

విలపించడం మా వంతు అవుతోంది. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా యేటా ఏదో ఊరిలో, ఏదో ఇంట్లో తల్లుల దినం నాడు తల్లుల గర్భశోభంతో గడపక తప్పడం లేదు. ఇది గత 20 ఏండ్రుగా యేటేటా పెరుగుతోంది.

నేనూ నీలాంటి ఒక తల్లినే. నా పాపకు నేను యోగితా అనే పేరు పెట్టుకున్నాను. ఆమె ఆ పేరును సార్థకం చేసింది. ఆమె ప్రజల కోసం తన ప్రాణాలను ధారపోసి ఆశయాల సాధనలో అనువులు ధారపోసిన అమర వీరాంగణయింది. నేను నా ఇళ్లు, పిల్లల్ని వదిలి ఎందుకు సాయుధమయ్యానో నీకు చెప్పలేదు కదూ!

జప్పడు నీవు మొర పెట్టుకున్న మోదీ ప్రభుత్వం 2018లో ప్రకటించిన 35 'ఆకాంక్ష' జిల్లాల్లో మా గడచిరోలీ ఒకటి. 20 సంవత్సరాల క్రితం నాటికే నాకు యోగితా సహ నలుగురు పిల్లలు. అడవులలో ఆదివాసులు అనుభవించే దోషించి దోషించి దోషించి దోషించి నీకు అంతగా తెలువకపోవచ్చు! కానీ, ఇప్పడు మీ కశ్యోర్లో కూడా మోదీ పుణ్యమా అంటూ ఆర్టికల్ 370 రద్దు తరువాత అక్కడి ఆదివాసీలకు ఎదురవుతున్న అటవీశాఖ దోషించి దోషించి దోషించి నీవూ గమనించాలి. మన దేశంలోని అడవులలో నివసించే ఆదివాసీలు అనేక సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు. మా అడవులు అపారమైన ప్రాకృతిక వనరులకు నిలయం. పర్యావరణ పరిరక్షణకు ప్రాణం. పర్యావరణాన్ని విధ్వంసం చేస్తూ, అభివృద్ధి పేరుతో వనరులను కాజేయడమే ప్రభుత్వాల లక్ష్యం. ఇప్పటికే వారి విధానాలకు దేశంలోనీ కోట్లాది ఆదివాసులు విస్తారించాలి. మీ వాల్కీకి రామాయణ కాలం నుండి మావి విస్తారించి జీవితాలే! ఆ కవి మహానుభావుడే 14 వేల మంది మా మాలవాసులను మీ మర్యాద పురోషోత్తముడు సంహరించాడని రాశాడు. మా సగరాలను శుక్రడనే మీ బుఘ్యపుంగపుడెవరో శహించిన ఘలితంగా దండకుడి రాజ్యం అడవిగా మారిందని చెప్పాడు. అనాదిగా మా బతుకులమై బ్రాహ్మణం ఆ తరువాత దానితో జతకలిసిన సామ్రాజ్యవాదం దోషించి, దాడులు జరుగుతూనే ఉన్నవి.

విష్ణవోద్యమ అండ మాకు లేకుంటే మేమూ, మా జీవితాలు ఈపాటికి తెల్లారిపోయెవి. అలా కాకూడదనీ నా భర్త మా కుటుంబాన్ని నాకు వదలి పాతికేళ్ల క్రితమే విష్ణవోద్యమంలో చేరాడు. నేను ఇంటి వద్ద వ్యవసాయం చేస్తూ, అటవీ ఉపుత్తులు సేకరిస్తూ, కూలీ నాలీ చేసి ఆయన లేని లోటు తీర్చుకుంటూ కుటుంబాన్ని పోషించేదాన్ని. కానీ, పోలీసులు ఆయనను లొంగదినుకోవడానికి నన్ను అనేక విధాలుగా వేధించారు. కుటుంబ హింస, తెగ హింస నాకు పెద్దగా ఎదురుకాలేదు కానీ రాజ్యహింస మాత్రం నన్ను వెంటాడింది. పోలీసులు మావాళ్ల ఇళ్లు కూల్చారు. ఇంట్లోని దినుసులు పాడు చేశారు. తుదకు పొట్ట గడువని స్థితిలో, రక్షణ, భద్రతా కరువైన దుస్థితిలో నా 4 పిల్లలలో యోగితాను మా అన్నయ్య చేరదీసి తమ ఊళ్లో చదివించాడు. ఖాకీ సంస్కృతి తెలసిన నావాళ్లు నన్ను నా సహచరుడితో కలసి విష్ణవోద్యమంలో జీవించడమే నాకు అన్ని విధాలా భద్రతా, రక్షణ అన్నారు. అదే నాకూ నచ్చింది. నేనలా విష్ణవి

బాట పట్టాను. ‘పసిబిడ్డలను, ప్రీలను, వృద్ధులను హింసించకూడదు’ అంటూ మీ థర్చు శాష్ట్రాలు ప్రభోదించే యుద్ధసీతిని రాముడి నుండి నేటి ‘శియారాం’ అనుచరుల వరకూ ఎక్కుడా మీ పాలకులు పాటించలేదు.

నాకు ఇంటి వద్ద అక్షర జ్ఞానమే లేదు. కానీ, ఉద్యమంలో అ,ఆ లు దిద్దుకున్న నేను గత పదేళ్లగా జనతన సర్వార్థ పారశాలలో ఒక ఉపాధ్యాయినిగా పని చేస్తున్నాను. నా విద్యార్థుల ఆశ్రమంలో 50 మంది ఆదివానీ విల్లలు ఉంటారు. వారికి నేను ఒక తల్లిని, ఒక సంరక్షకురాలును, ఒక ఉపాధ్యాయినిని. మా పారశాలను కూడ పోలీసులు కాల్చారు. కూల్చారు. సక్రమంగా విల్లల చదువు సాగినివ్వడం లేదు. అయినప్పటికీ ఆ విల్లల భవిష్యత్తును విప్పవ మార్గంలో తీర్చిదిద్దటానికి నేను శాయశక్తులా పని చేస్తున్నాను.

మా జంట ప్రభావం మా విల్లలలో ముఖ్యంగా నా కూతురుపై బలంగా ఉంటుంది. అదీ ఆదపిల్లే కావడం అందుకు ఒక కారణమై ఉంటుందేమో! నా బాటలో నా కూతురు పోరుదారి నడవడం నాకు చాలా సంతోషాన్నిచ్చింది. కానీ, నా కన్న కూతురు నా కళ ముందే మా ఆదివానీ ప్రజల కోసం, వారి అస్త్రిత్వం కోసం, వారి అస్త్రిత కోసం తాను అస్త్రితగా నిలిచి పోరాడి అమరమైంది. ఇప్పుడు దాని అనంపూర్ణ లక్ష్యాలు, ఆశయాలు నేను ముందుకు తీసుకువెళ్లాలి. నాకు ఇప్పుడు అస్త్రిత కన్నా చిన్నారులు 50 మంది విల్లలున్నారు. వారంతా నాకు యోగితా లాంటి వాళ్లే. వాళ్లకు నేనోక అమ్మను. వాళ్లలో కొందరు నన్ను అలాగే సంభోదిస్తారు. ఇక వారిలోనే నేను నా యోగితాను నిత్యం చూసుకుంటాను. ముందరికన్నా మరింత వట్టుదలగా, మరింత బాధ్యతగా అమరుల ఆశయాల సాధనకై కృషి చేస్తాను.

ఇక్కడ నేను నా కూతురుతో పాటు ఆ బ్యాలీలో ప్రాణాలర్పించిన కామ్రేడ్ అమర్ గురించి తప్పక చెప్పాలి. ఆయన అద్భుతమైన గెరిల్లా. నలువైపులా చుట్టుముట్టిన శత్రువును గండి కొట్టుకొని పోవాలనీ పవన్ ఆదేశించి అమర్ను బ్రేకింగ్‌టీం సభ్యున్ని చేశాడు. అమర్ అరవీర భయంకర రూపం రాల్చి కమాండోలను దనుమాడాడు. ఎదురుగా ఉన్న కమాండో గుండెలపై గురి చూసి కాల్చాడు. కమాండో నూకలు చెల్లిపోయాయి. మరో వైపు మరో గెరిల్లా మరో కమాండోను నేల కాల్చాడు. దానితో ఏర్పడిన గండిని అదునుగా తీసుకొని గెరిల్లాలు కిలింగ్‌జోన్ నుండి బయటవడ్డారు. కానీ, ఆ కాల్చుల మధ్య అమర్ ఏర్పాటు పొందాడు. ఆ ప్రజా వీరుడి త్యాగానికి రెడ్ శల్యాట్టు. అమర్కు అమ్మా నాన్న లేరు. వాళ్ల నాన్నను బస్టర్లో 2005-09 మధ్య శేత భీభత్తం సృష్టించిన ఫాసిస్టు సల్వ్యూడూం గూండాలు హాత్య చేశారు. గ్రెచిరోలీ ఉద్యమ అవసరాల రీత్యా పార్టీ పంపగా ఆయన అక్కడి ఉద్యమంలో భాగమయ్యాడు. ఆ మట్టికే అంకితమయ్యాడు. కానీ, ఆయన శవం.....! సుక్కా, బీజపర్, దంతెవాడ తదితర జిల్లాలకు చెందిన వారు గడ్ చిరోలీలో అమరులవుతున్నప్పుడు వారి పార్టీవ శరీరాలను పోలీసులే పూట్టిపెడుతున్నారు. దీనిని వారి చట్టం కూడ ఆమోదించదు.

అన్ని విధాలా తమకు సేవలందించే పోలీసుల శవాలనే బాధ్యత రహితంగా వదిలేస్తున్న అధికారులు మా పిల్లల శవాలకు ఏపాటి సంస్కరంతో అంత్య సంస్కరం చేస్తారో తలచుకుంబేనే ఒక తల్లిగా నా మనసు తట్టుకోలేకపోతోంది. ప్రాణం లేని మనిషితో వారెలా వ్యవహరిస్తున్నప్పటికీ మా పీఎల్జీపి మాత్రం అత్యంత బాధ్యతగా ప్రతి అమరుడి జ్ఞాపకాలను (బట్టలు, భోట్లు మున్నగునవి) మా సంప్రదాయం ప్రకారం వారి కుటుంబాలకు అందచేస్తోంది. వారి స్వస్థలంలో జనతన సర్వార్థాలు, ప్రజలు విష్వవ సంప్రదాయాలతో మా ఆదివాసీ సంప్రదాయాలనూ కాదనకుండా వీరులకు అంత్య సంస్కరాలు జరుపుకోవడం ఒక విష్వవ పరిపాటిగా మారింది.

మీనూ, చివరగా చెప్పేదేమంటే, మా పోరాటం మానవాళి విముక్తి కోసం సాగుతోంది. మా విష్వవ ఆశయం ఉన్నతమైంది. న్యాయమైన మా పోరాటాన్ని దోషించి పాలకులు సహించడం లేదు. అందుకే నీ భర్త లాంటి వాళ్ళతో కోట్టా విష్ణాగులను తయారు చేస్తున్నారు. ఒక చోట పోక్కు, మరో చోట స్వార్పియాన్, ఇంకోచోట గ్రేహండ్స్, ఒకచోట జాగ్వ్యార్ ఇలా ఒకొక్కడచోట ఒకొక్క పేరుతో ప్రజల మీదికి తమ బలగాలను కృార జంతువులలాగా తయారు చేసి వదలుతున్నారు. పాలకులు ప్రజలను విభజించు-పాలించు పద్ధతులను అనుసరిస్తున్నారు. జీతం రాళ్ళ కోసం భాకీలు మాత్రం దోషించారుల రక్షణ కోసం, వారి ప్రయోజనాల కోసం పనిచేస్తున్నారు. అపార ప్రాకృతిక వనరులకు నిలయమైన మా దండకారణ్యానికి, రుథండ్ అడవులకు వారి హకుంపైనే చేరారు. పోలీసులకు అసలు వాస్తవాలు అంటే దోషించి రహస్యాలు తెలియవు. మా జీవితాలూ, ఆచార వ్యవహారాలు, భాష, సంస్కృతి, కట్టుబాట్లు అంతకన్నా తెలియవు. వారికి వారి అధికారులు తలకెక్కించే తప్పుడు దేశభక్తి, ప్రజా సేవే అర్థమైంది. ఈ దేశ పాలకులు తమ చేతిలోని మీడియా డ్యార మావోయిస్టులంటే ఉగ్వాదులనే రెచ్చగొట్టి ప్రచారం విస్తృతంగా కొనసాగిస్తున్నారు. ఆ పని వారు ఎంత బలంగా చేస్తున్నారో మీ రాకేశ్వర్ మావారి అధినంలో ఉన్నపుడే అర్థమైంది. అందుకే నేను ఇంత వివరమైన లేఖ నీకు రాస్తున్నాను. మేం ఉగ్వాదులం కాము. హంతకులం అంతకన్నా కాము. దోషించి మేమెరుగం. దెర్జస్యం అనే వదం మా వదకోశంలోనే లేదు. మేం ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రేమిస్తాం. అదీ ప్రజల ప్రజాస్వామ్యాన్నే సుమా! పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం ఉత్త మోసం.

ఈ సంవత్సర తల్లుల దినం నాడు నేను ఈ విషయాలను నీతో పంచుకొని భాకీలుగా యూనిఫాంలు ధరించి పేదలపై విరుదుకుపడుతున్న పోలీసులకు వాస్తవాలను చెప్పి వారిని ప్రజలలో భాగంగా నిలపాలనుకున్నాను. అందుకే, నా మనసులోని మాటలు ఇలా నీతో పంచుకుంటున్నాను. మీనూ! మీ ఆయనకు మా వాళ్ళ ఈ విషయాలన్నీ చెప్పి ఉంటారు. నువ్వా ఆలోచించు. సరేనా!

కోట్టామెంద దాడిలో నేను నా కూతురును కోల్పోతే నా విష్వవ సోదరి సుజాత ఆత్రం ప్రాణశ్యాగం చేయడంతో తన కొడుక్కి తల్లి లేకుండా అయిపోయింది. ఆమె కొడుకును పోలీసులు

చేరదీని తమ పక్కం మార్పుకోవడానికి వాడిని ఒక లంపెనీగా, క్రిమినల్గా తయారుచేస్తున్నారు. ఆమె భర్త ఒక విష్టవకారుడు. ఆమె కూడ నాలుగే తన ప్రియ సుహరుదితో కలిసి విష్టవేద్యమంలో భాగమైంది. వారిది ఇంటి వద్ద పెద్దలు చేసిన పెళ్లే. ఆమె భర్త గత ఏడేళ్లగా చంద్రపుర్ జైళ్లో ఉన్నాడు. ఆయనకు ప్రజా వ్యతిరేక న్యాయస్థానంలో శిక్ష పడింది. నుజాత మరణవార్త ఆయన్ని ఎంతగా కలిచివేస్తుందో రాకేశ్వర్ కోసం ఎంతగానో ఆరాటపడిన నీకు నేను విడిగా చెప్పాలా! అయితే ఇక్కడ నేను ఒక చేదు నిజం చెప్పాలి. రాకేశ్వర్ లేకుంటే మీకు దిక్కు లేదు. ఆయన సంపాదన పైనే ఆధారపడి బితీకే జీవితాలు మీవి. కానీ, మాలో ఏ ఒక్క మహిళ పురుషుడిపై ఆధారపడి జీవించడం లేదు. విష్టవ రాజకీయాలతో ప్రజల మధ్య ప్రజల కోసం ప్రజలతోనే మేం ఉన్నాం. ఉంటాం. మేం స్వతంత్ర జీవులం. స్వేచ్ఛగా బటుకుతున్నాం.

ఇంకా మా దండకారణ్య అడవులలో మీ వరకు చేరని అనేక పొతలు, అనేక వెతలున్నాయి. మూలవాసీ ప్రజలపై ఇక్కడ జరుగుతున్న ఫోరాలన్నీ మీ రాకేశ్వర్కు తెలుసు. ఎందుకంటే ఆయన వాటిలో నిన్నబీవరకూ ఏదో రూపంలో భాగమే అయ్యాడు కదా! కానీ, మా వెతలు, మా కథలు, మా జీవిత సత్యాలు సోకాల్ట్ మెయిన్ ట్రైం మీడియా పట్టించుకోవడం లేదు. ఒకవేళ రాసినా ఈ మధ్య చాలా పాపులర్ పడంగా ఉనికిలోకి వచ్చిన గోది మీడియా అవాకులు, చవాకులతో వక్రీకరించే రాస్తుంది. వారికి సంచలన వార్తలు కావాలి. కానీ, పేద ప్రజల జీవితాల వెతలు సంచలన వార్తలు కావు కదా! అందుకే ప్రజల పక్కాన నిలిచే ఒక ప్రత్యామ్నాయ మీడియా ముందుకు వచ్చినాడు మా యోగితా సహా అలాంటి అనేక మంది మా బిడ్డలు దృవతారలనే విశ్వాసంతో ఉన్నాను. ఆపుడే వాస్తవాలు ప్రపంచ వినువీధులలో వినిపిస్తాయి, దర్జనమిస్తాయి. ఆ రోజు ఎంతో దూరం లేదు. దిల్లీ రైతులు తమ కోసం తమ ‘ట్రాలీ టైమ్స్’ను ప్రారంభించడం అభినందనీయం.

మీనూ నేను ఇక ఉంటా! ఈ ఆదివాసీ అమ్మ ఆవేదన గుర్తుపెట్టుకో, దోహిడి ప్రభుత్వాల తరపున భాకీ యానిధాంలు ధరించవడ్డని జీరగూడ మృత పోలీసుల కుటుంబాలు ప్రచారం చేయాలి. ఆర్ధసైనిక బలగాలలో ఆత్మహత్యలు కూడ పెరుగుతున్నాయి. జీరం ఘటన జరిగి వారమైనా గడువకముందే కాంకేర్ జిల్లాలో బీఎస్ఎఫ్ జవాన్ లక్కోవాసీ ప్రదీప శుక్ల ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. భారత సైనికులలోనూ ఈ ధోరణి అందోళనకరంగానే ఉంది. తల్లులుగా మనం వీటినీ నివారించాలంటే మన పిల్లలకు సైనిక దుస్తులు ఎక్కించవద్దు.

మాతృదిన వందనాలతో,

ఒక తల్లి, (అస్మిత తల్లి)

(పుప్ప పద్మ), ఉపాధ్యాయిని,

డీ.కే. జనతన సర్పార్ పారశాల.

(దండకారణ్య గెరిల్లాల అదుపులో నుండి కోట్రా కమాండో రాకేశ్వర్ సింగ్ మష్టచ విడుదలై మాతృదినం నాటికి సరిగ్గా నెల రోజులవుతున్న ససందర్భంగా.....)